

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul prezentului act normativ

Hotărâre a Guvernului privind aprobarea Acordului de Aderare, Amendare și Reiterare a Acordului de finanțare semnat între Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest, Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est și Banca Europeană de Investiții din data de 17 Octombrie 2024, semnat între Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest, Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia, Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Est și Banca Europeană de Investiții la data de 3 septembrie 2025

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa prezentului act normativ

Implementarea Acordului de Aderare, Amendare și Reiterare a Acordului de finanțare semnat între Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest, Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est și Banca Europeană de Investiții din data de 17 Octombrie 2024, semnat la data de 3 septembrie 2025 se realizează în baza:

- Regulamentului (UE) 2021/1060 (RDC) al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare;

- Deciziei de punere în aplicare a Comisiei nr. C (2022) 7253 final din 07.10 2022 de aprobare a programului regional “Sud Muntenia” pentru sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regional în cadrul obiectivului „Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică” pentru regiunea Sud Muntenia din România CCI 2021RO16RFPR004;

- Deciziei de punere în aplicare a Comisiei nr. C (2022) 7386 final din 11.10 2022 de aprobare a programului “Nord-Vest” pentru sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regional în cadrul obiectivului „Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică” pentru regiunea Nord-Vest din România CCI 2021RO16RFPR008;

- Deciziei de punere în aplicare a Comisiei nr. C(2022) nr. 7637 din 21.10. 2022 de aprobare a programului “Nord-Est” pentru sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regional în cadrul obiectivului „Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică” pentru regiunea Nord-Est din România CCI 2021RO16RFPR002;

- Decizia de punere în aplicare a Comisiei nr. C(2022) 7893 din 26.10.2022, de aprobare a Programului Regional Centru 2021–2027, CCI 2021RO16RFPR005.

- Decizia de punere în aplicare a Comisiei nr. C(2022) 7441 din 14.10.2022, de aprobare a Programului Regional Sud-Vest Oltenia 2021–2027, CCI 2021RO16RFPR006.

- Decizia de punere în aplicare a Comisiei nr. C(2022) 7639 din 21.10.2022, de aprobare a Programului Regional Sud-Est 2021–2027, CCI 2021RO16RFPR003.

- Memorandumului nr. 20/20515/M.A. din 14.06.2024, aprobat în ședința Guvernului din data de 21 iunie 2024, cu tema: Măsuri pentru încheierea de către autoritățile de management, responsabile cu gestionarea Programelor Regionale 2021-2027, a contractelor pentru executarea instrumentelor financiare finanțate din aceste programe cu Banca Europeană de Investiții, respectiv cu Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii SA-IFN;

- Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 122/2020 privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România, aprobată prin Legea nr. 277/2021, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârii Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă.

Acordul este finanțat din fondurile externe nerambursabile aferente perioadei de programare 2021 - 2027 alocate la nivel regional.

Programele Regionale pentru perioada 2021-2027 au fost negociate și aprobate de Comisia Europeană la finalul anului 2022, reprezentând o etapă esențială în cadrul procesului de dezvoltare regională și de descentralizare din România. În această abordare, Agențiile pentru Dezvoltare Regională au fost desemnate să îndeplinească rolul de Autorități de Management, responsabilitatea lor fiind de a asigura implementarea corectă și eficientă a acestor programe.

Obiectivele specifice ale acestor programe sunt diverse și acoperă o gamă largă de priorități, reflectând nevoile reale ale regiunilor. Printre acestea, un rol deosebit de important îl au **instrumentele financiare**, care vizează sprijinirea întreprinderilor – de la cele mici și mijlocii, până la cele cu capitalizare de piață medie – în realizarea investițiilor necesare pentru dezvoltarea afacerilor lor, promovarea activităților de cercetare, dezvoltare și inovare, dar și în domeniul eficienței energetice. Investițiile nu se opresc aici, ci includ și îmbunătățirea infrastructurii care contribuie direct la calitatea vieții în comunitățile locale, precum dezvoltarea facilităților pentru turism și agrement, care sunt esențiale pentru o dezvoltare sustenabilă și echilibrată.

Instrumentele financiare permit mobilizarea unor **resurse suplimentare** prin atragerea capitalului privat și a altor surse complementare, sporind astfel impactul fondurilor publice. De asemenea, ele cresc eficiența utilizării fondurilor prin posibilitatea reutilizării capitalului rambursat, ceea ce permite finanțarea unui număr mai mare de proiecte pe termen lung. În plus, mecanismele de garantare și partajare a riscului reduc expunerea investitorilor, făcând astfel investițiile mai atractive pentru sectorul privat. Aceste instrumente sprijină dezvoltarea unor proiecte sustenabile, orientate spre creștere economică durabilă, și oferă **flexibilitate**, fiind adaptabile în funcție de nevoile specifice ale beneficiarilor sau ale pieței. Totodată, ele pot stimula inovarea, facilitând accesul la finanțare pentru inițiative antreprenoriale și soluții noi.

Potrivit prevederilor articolului nr. 59 alin. (3) lit. a) din RDC, o parte din autoritățile de management regionale au decis să atribuie în **mod direct** implementarea instrumentelor financiare, pentru susținerea întreprinderilor, îmbunătățirea eficienței energetice și pentru dezvoltarea de infrastructură de turism și agrement, Băncii Europene de Investiții (BEI) și, în acest sens, au încheiat cu BEI Acordul de finanțare dintre Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest, Agenția pentru Dezvoltare Nord-Est, și Banca Europeană de Investiții nr. 81/11.10.2024/ADRSM//155/16.10.2024/ADRN//7529/17.10.2024/ADRNE și semnat de Banca Europeană de Investiții în data de 17.10.2024 (Acord de finanțare inițial).

În conformitate cu prevederile de la art. 29¹ alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare, acest acord a fost aprobat inițial prin **Hotărârea Guvernului nr. 338/2025 privind aprobarea**

Acordului de finanțare dintre Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest, Agenția pentru Dezvoltare Nord-Est și Banca Europeană de Investiții nr. 81/11.10.2024/ADRSM//155/16.10.2024/ADRN/7.529/ 17.10.2024/ADRNE, semnat de Banca Europeană de Investiții la 17 octombrie 2024.

Ulterior lunii aprilie, după aprobarea actului normativ, în a doua parte a anului 2025 **părțile inițiale și alte 3 autorități** de management pentru programele regionale Centru, Sud Vest Oltenia și Sud Est, respectiv Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia și Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Est au negociat și încheiat Acord de Aderare, Amendare și Reiterare („Accession, Amendment and Restatement Agreement”), care are rolul de a modifica și completa acordul de finanțare inițial.

După negocierea și semnarea acordului revizuit, autoritățile de management semnate au solicitat Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene promovarea prezentei hotărâri de Guvern.

Prin acordul revizuit s-a creat un cadru unitar și flexibil pentru toate părțile semnate, care să permită implementarea optimă a instrumentelor financiare în toate regiunile implicate, asigurând astfel o absorbție mai rapidă și mai eficientă a fondurilor europene, în conformitate cu obiectivele strategice ale dezvoltării regionale.

De asemenea prin această extindere a acordului instrumentele financiare devin mai atractive pentru beneficiari într-un cadru procedural și contractual unitar și predictibil.

Acordul de finanțare inițial s-a modificat prin includerea contribuției aferente instrumentelor financiare asociate celor 3 programele regionale Centru, Sud Vest Oltenia și Sud Est, părțile fiind de acord să reconfirme modificările și conținutul actualizat al acordului.

Prezentul proiect de Hotărâre de Guvern ia act de această extindere a acordului care se află în implementare și aduce la un numitor comun stadiul de execuție pentru toate autoritățile de management care au semnat acordul.

Urmează ca Banca Europeană de Investiții să solicite prima transă de plată și să operaționalizeze cadrul instituțional necesar pentru că fondurile europene să poată fi la dispoziția destinatarilor finali.

2.2 Descrierea situației actuale

Conform Strategiei Naționale de Renovare pe Termen Lung, adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.034/2020 și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1247 din 17 decembrie 2020, parcul imobiliar public și rezidențial existent în România reprezintă o parte importantă a fondului construit, pentru care este necesară continuarea procesului de renovare până în anul 2050. Aceasta este o condiție esențială pentru atingerea Țintelor privind eficiența energetică prevăzute în directivele europene, în pofida eforturilor semnificative depuse până acum pentru optimizarea consumului energetic.

Datele oficiale indică faptul că în România există aproape 5,6 milioane de **clădiri**, însumând o suprafață încălzită de aproximativ 644 milioane de metri pătrați. Din totalul acestora, clădirile rezidențiale reprezintă majoritatea, având o cotă de aproximativ 90%, ceea ce corespunde la 582 milioane de metri pătrați de spațiu încălzit. În cadrul clădirilor rezidențiale, locuințele unifamiliale constituie segmentul cel mai mare, cu o pondere de aproximativ 58%, urmate de clădirile multifamiliale, care reprezintă în jur de 33%.

În ceea ce privește finanțarea acestor măsuri de renovare și eficientizare energetică, în 2019 Strategia Națională estima un necesar de aproximativ 12,8 miliarde euro. Ulterior, conform analizei revizuite

realizate de Banca Mondială, care a luat în calcul creșterea costurilor în sectorul construcțiilor, necesarul financiar actual se situează în jurul a 16 miliarde euro. Din această sumă, aproximativ 3,2 miliarde euro sunt destinate renovării locuințelor unifamiliale, iar alte 1,6 miliarde euro sunt alocate clădirilor publice.

Aceste estimări și evaluări ex-ante se bazează pe concluziile studiilor de fezabilitate elaborate cu sprijin tehnic de înaltă calitate, cum sunt Studiul de Fezabilitate pentru Instrumente Financiare din cadrul FEDR 2021-2027 pentru regiunea Sud Muntenia, finalizat în decembrie 2021 și Studiul de Fezabilitate pentru instrumentele financiare regionale aferente FEDR 2021-2027, la nivel național, încheiat în august 2023. Ambele studii au fost realizate cu ajutorul platformei Fi-Compass, un instrument tehnic oferit de Comisia Europeană în colaborare cu Banca Europeană de Investiții, destinat să sprijine implementarea instrumentelor financiare. Obiectivul principal al acestor studii a fost, pe de o parte, de a efectua analiza pieței, inclusiv o prezentare generală a contextului regional și a sectoarelor care urmează să fie sprijinite, a cererii de pe piață care ilustrează principalele provocări în ceea ce privește accesul la finanțare în fiecare dintre sectoarele vizate și a ofertei de pe piață pe baza sprijinului financiar disponibil în trecut și în prezent în aceste domenii. Studiile s-au axat, de asemenea, pe posibilele opțiuni de punere în aplicare în ceea ce privește structura de guvernare, produsele financiare propuse și combinarea acestora cu granturi, destinatarii finali vizați, considerentele legate de ajutoarele de stat, precum și alocările financiare inițiale și potențialul de cofinanțare privată.

Având în vedere aceste constatări și în contextul obiectivelor strategice asumate la nivel național și european, intervențiile financiare din cadrul celor șase programe regionale sunt concepute astfel încât să răspundă nevoilor reale ale economiei locale și regionale. Acestea vor fi implementate prin instrumente financiare adaptate specificului fiecărei regiuni, pentru a stimula dezvoltarea durabilă și competitivitatea sectoarelor prioritare, consolidând astfel impactul pozitiv asupra mediului socio-economic.

În condițiile în care România se confruntă cu presiuni majore asupra bugetului public și cu nevoi acute de finanțare în domenii-cheie precum eficiența energetică, **infrastructura, inovarea și digitalizarea**, fondurile europene și integrarea acestora în instrumente financiare devin motorul principal al dezvoltării sustenabile și al coeziunii teritoriale. Într-o economie cu resurse interne limitate și cu un grad scăzut de capitalizare în rândul întreprinderilor mici și mijlocii, sprijinul oferit de aceste tipuri de instrumente este esențial pentru susținerea modernizării economiei și atingerea indicatorilor asumați la nivelul programelor regionale.

Astfel, conform Acordului de Aderare, Amendare și Reiterare („Accession, Amendment and Restatement Agreement”), în baza evaluărilor ex ante, AM-urile programelor regionale din cele 6 regiuni de dezvoltare semnează BEI implementarea instrumentelor financiare asociate, cu crearea unui fond de participare în sensul art. 2 alin. 20 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, prin facilitarea accesului la finanțare pentru destinatarii finali identificați de intermediarii financiari selectați activi sau relevanți pentru urmărirea obiectivelor programelor respective. Astfel, fondul de participare este finanțat din fondurile Uniunii implementate în gestiune partajată din programele regionale respective și este cofinanțat de AM din resursele bugetului național, reprezentând cofinanțarea națională asociată în următoarele cantumuri:

(a) PR Sud Muntenia

Fonduri în valoare de 219.851.827,57 Euro (echivalentul a 1.094.070.634,72 RON) și contribuția publică angajată în valoare de 38.797.381,33 Euro (echivalentul a 193.071.288,45 RON), din care:

- Prioritatea 1 O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice, OS1.3 Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive finanțate din fonduri în valoare de 39.851.827,57 Euro (echivalentul a 198.318.634,72 RON) și contribuția publică angajată în valoare de 7.032.675,45 Euro (echivalentul a 34.997.406,11 RON);

- Prioritatea 2 O regiune cu orașe prietenoase cu mediul, OS2.1 Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră finanțate din fonduri în valoare de 120.000.000,00 Euro (echivalentul a 597.168.000,00 RON) și contribuția publică angajată în valoare de 21.176.470,59 Euro (echivalentul a 105.382.588,24 RON),
- Prioritatea 6 O regiune atractivă, OS5.1 Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane și OS5.2 Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a securității în alte zone decât cele urbane finanțate din fonduri în valoare de 60.000.000,00 Euro (echivalentul a 298.584.000,00 RON) și contribuția publică angajată în valoare de 10.588.235,29 Euro (echivalentul a 52.691.294,10 RON).

(b) PR Nord Vest

- Prioritatea 3, O regiune cu localități prietenoase cu mediul, OS2.1 Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, finanțată din fonduri în valoare de 15.000.000,00 Euro (echivalentul a 74.646.000,00 RON) și contribuția publică angajată în valoare de 2.647.058,82 Euro (echivalentul a 13.172.823,51 RON).

(c) PR Nord Est

- Prioritatea 3 O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul, OS2.1 Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, finanțată din fonduri în valoare de 30.000.000,00 Euro (echivalentul a 149.292.000,00 RON) și contribuția publică angajată în valoare de 5.294.117,65200.000,00 Euro (echivalentul a 26.345.647,02 RON).

(d) PR Centru

- Prioritatea 3 O regiune cu comunități prietenoase cu mediul, OS 2.1 Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, finanțată din fonduri în valoare de 21.000.000 Euro (echivalentul a 104.504.40025.877.280,00 RON) și contribuția publică angajată în valoare de 3.705.000,00 Euro (echivalentul a 18.437.562,00 RON).

(e) PR Sud Vest

- Prioritatea 3 Eficiență energetică și infrastructură verde, OS 2.1 Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, finanțată din fonduri în valoare de 32.269.918,00 Euro (echivalentul a 160.588.019,94 RON) și contribuția publică angajată în valoare de 5.694.691,45 Euro (echivalentul a 28.339.062,53 RON), și

(f) PR Sud Est

- Prioritatea 2 O regiune cu localități prietenoase cu mediul și mai rezistente la riscuri, OS2.1 Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, finanțată din fonduri în valoare de 20.000.000,00 Euro (echivalentul a 99.528.000,00 RON) și contribuția publică angajată în valoare de 3.529.412,00 Euro (echivalentul a 17.563.765,88 RON).

În plus, în cadrul acordului se menționează că vor fi luate măsuri pentru a mobiliza contribuția privată, în principal la nivelul intermediarilor financiari sau al destinatarilor finali și, în măsura posibilului, pentru a maximiza efectul de levier prin atragerea de cofinanțare privată din surse terțe pentru a sprijini același tip de proiecte.

În cadrul celor șase programe vor fi susținute prin instrumente financiare adaptate nevoilor specifice ale economiei locale și regionale, având destinatarii identificați conform celor prevăzute în Anexa 1 la Acordul de Aderare, Amendare și Reiterare („Accession, Amendment and Restatement Agreement”), părțile înțelegând că implementarea acordului se va realiza în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu legislația și reglementările aplicabile, inclusiv cele în materia ajutorului de stat.

2.3 Schimbări preconizate

În conformitate cu rigorile și exigențele stabilite de cadrul legislativ actual, respectiv dispozițiile art. 29¹ alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare, ce reglementează și definește în mod expres modalitățile și procedurile aferente gestionării financiare a fondurilor europene alocate României pentru perioada de programare 2021-2027, autoritățile de management regionale **au luat decizia** de a încheia un Acord de finanțare cu Banca Europeană de Investiții (BEI) — instituție financiară de prestigiu și recunoscută la nivel internațional pentru expertiza sa incontestabilă în domeniul finanțării proiectelor complexe — în scopul executării și operaționalizării instrumentelor financiare prevăzute, acestea urmând a fi implementate în strictă concordanță cu limitele bugetare clar stabilite și alocate cu această destinație prin programele ce se află sub directa lor administrare și responsabilitate.

Inițial, Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest și Agenția pentru Dezvoltare Nord-Est, au semnat cu Banca Europeană de Investiții acordul nr. 81/11.10.2024/ADRSM//155/16.10.2024/ADRN/7529/17.10.2024/ADRNE. Banca Europeană de Investiții a confirmat acordul în data de 17.10.2024 (Acord de finanțare inițial).

Ulterior, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia și Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Est au încheiat Acord de Aderare, Amendare și Reiterare cu BEI, extinzând acordul de finanțare inițial.

Prin implementarea instrumentelor financiare, Programele Regionale 2021–2027 urmăresc:

- Corectarea disfuncționalităților pieței, prin suplinirea capitalului privat și reducerea aversiunii la risc a sistemului bancar;
- Facilitarea accesului la finanțare pentru IMM-uri, motorul economiei românești;
- Investiții în eficiență energetică, inclusiv în clădiri publice și locuințe, pentru a sprijini tranziția verde;
- Dezvoltarea infrastructurii turistice și culturale cu potențial economic,
- Creșterea rezilienței la schimbările climatice prin investiții verzi.

Toate aceste direcții de finanțare sunt gândite să genereze impact economic multiplicat și efecte structurale pe termen lung. Implementarea acestor măsuri prin instrumente financiare administrate profesionist, în parteneriat cu BEI, asigură nu doar eficiență și transparență, ci și disciplină financiară. Conform Acordului de Finanțare, instrumentele financiare vizează corectarea unor eșecuri de piață în următoarele domenii:

- Eficiență energetică în clădiri rezidențiale unifamiliale și publice, în toate cele șase regiuni;
- Dezvoltarea infrastructurii turistice și culturale (ex. în cadrul Sud-Muntenia);
- Sprijinirea IMM-urilor în regiunile cu competitivitate redusă (de ex. Sud-Muntenia).

Prin aceste intervenții, instrumentele financiare vor genera:

- un impact multiplicat al fondurilor UE;
- o creștere a bancabilității proiectelor în zone cu grad redus de dezvoltare;
- o îmbunătățire a eficienței energetice cu efecte directe asupra tranziției verzi.

Pentru implementarea și derularea acestor instrumente financiare inovatoare, care se înscriu în linia strategică a modernizării și optimizării accesului la finanțare, se va recurge la utilizarea modelului **fondului de participare** — un mecanism complex și eficient — ce va fi administrat de către BEI, desemnată în mod explicit ca entitate gestionară, în cadrul unei platforme multi-regionale dedicate investițiilor în România. Acest fond de participare va fi gestionat ca un bloc financiar distinct, în deplină conformitate cu toate prevederile stipulate în Acordul de finanțare, inclusiv cu Strategia de investiții adaptată particularităților și nevoilor specifice ale fiecărei regiuni. Procedurile de selecție a **intermediarilor financiari** vor fi realizate exclusiv de BEI, în baza mecanismelor și criteriilor proprii, asigurând astfel transparență totală, echitate și tratament nediscriminatoriu, iar odată selecțati, aceștia vor încheia cu BEI acorduri operaționale, prin care vor primi fondurile necesare pentru a le direcționa către beneficiarii finali eligibili.

Prin această alegere strategică de a colabora cu BEI, autoritățile de management ale Programelor Regionale 2021–2027 și-au asumat responsabilitatea că instrumentele financiare vor fi implementate cu profesionalism și expertiză recunoscută pe plan internațional, instituția beneficiind de un rating AAA acordat de agenția Moody's — un reper în domeniul financiar ce semnifică o lichiditate excepțională, o gestiune prudentă a riscurilor și o performanță robustă și stabilă a activelor administrate.

Conform Acordului de finanțare inițial, se stabilește un termen clar, reglementat la subpunctul 3.2, care impune plata primei tranșe a contribuției financiare angajate a programului în fondul de participare, în termen de maximum treizeci (30) de zile lucrătoare de la primirea solicitării scrise inițiale din partea BEI. Această solicitare va fi emisă doar după o perioadă minimă de două (2) luni de la data semnării ultimei părți a Acordului, pentru a asigura o implementare eficientă și bine coordonată. În plus, prevederile punctului 8, referitoare la cheltuieli suplimentare, dobânzi negative și pierderi de trezorerie, în special subpunctul 8.8, prevăd penalități financiare semnificative sub forma acumulării dobânzilor calculate de la data scadenței până la plata efectivă, aplicate la o rată compusă din EURIBOR plus un procent de 1%, ceea ce subliniază importanța respectării termenelor și obligațiilor financiare.

Neîndeplinirea în termenele stabilite a acestor măsuri și neadoptarea cu celeritate a actului normativ ce aprobă Acordul de Aderare, Amendare și Reiterare ar putea avea consecințe grave, afectând în mod direct realizarea indicatorilor și atingerea obiectivelor stabilite pentru cele șase programe, ceea ce s-ar traduce printr-un impact negativ major asupra ratelor de absorbție naționale ale fondurilor europene, cu risc accentuat de penalizări financiare și corecții care ar compromite întregul proces de investiții finanțate prin Politica de Coeziune.

În ceea ce privește procesul de selecție a intermediarilor financiari, acesta este planificat să fie desfășurat de către BEI prin proceduri riguroase de tip Call for Expression of Interest (CEoI), cu un termen estimativ de finalizare în luna noiembrie 2025, condiționat însă de finalizarea procesului de aprobare a Acordului de Aderare, Amendare și Reiterare pentru regiunile care au aderat ulterior.

BEI a comunicat în mod explicit agențiilor pentru dezvoltare regională intenția de a demara calendarul de selecție în paralel pentru toate cele șase regiuni implicate, asigurând astfel o sincronizare optimă și uniformă a lansării instrumentelor financiare, cu scopul accelerării procesului de absorbție și reducerea riscului major de dezangajare a fondurilor europene alocate.

Orice întârziere birocratică, inclusiv aprobarea tardivă prin hotărâre de Guvern a Acordului de Aderare, Amendare și Reiterare, ar perturba ireversibil acest calendar bine stabilit, generând întârzieri semnificative în mobilizarea contribuțiilor naționale și cauzând penalități contractuale severe (dobânzi, pierderi de trezorerie), dar mai ales risc crescut de neutilizare a fondurilor europene în actualul cadru financiar multianual, cu repercusiuni de amploare asupra dezvoltării regionale.

Instrumentul financiar propus este o soluție inovatoare, combinând un produs de finanțare mixt, ce include o componentă de grant — denumită Capital Rebate (CR Component) — atașată împrumuturilor acordate beneficiarilor finali, facilitând astfel rambursarea parțială a creditelor și stimulând absorbția fondurilor, răspunzând în același timp provocărilor și deficitelor de finanțare identificate prin evaluările ex-ante.

În lumina celor de mai sus, adoptarea prin Hotărâre a Guvernului a Acordului de Aderare, Amendare și Reiterare la Acordul de finanțare inițial nu este doar o necesitate administrativă sau o formalitate, ci o condiție imperativă, întrucât:

a) Urgența acestei măsuri este obiectivă, clară și demonstrabilă prin calendarul restrictiv impus de BEI;

- b) Interesul public general ar suferi consecințe majore în cazul întârzierilor sau nefinalizării procedurilor;
- c) Există un risc concret și imediat de pierdere a unei porțiuni substanțiale din alocările financiare naționale, ceea ce ar afecta dezvoltarea regională și coeziunea economică și socială,
- d) Întregul demers este impus și reglementat de prevederile articolului 29¹ alin. (3) din Ordonanța de urgență nr. 133/2021, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare, oferind cadrul legal și obligatoriu pentru derularea acestuia.

2.4 Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4. Impactul macroeconomic

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Măsurile de natura ajutorului de stat se vor implementa cu respectare legislației aplicabile.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Pentru investițiile în care beneficiarii finali sunt promotorii de proiecte privați este asigurat accesul la finanțare.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Beneficiarii finali care urmează să fie finanțați și investițiile și/sau proiectele relevante respectă Principiul de A Nu Prejudicia în Mod Semnificativ, în sensul art. 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088 și astfel cum este prevăzut în Orientările tehnice ale Comisiei privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” (2021/C58/01)

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Aplicarea principiului ”de a nu prejudicia grav” cele 6 obiective de climă este o cerință a PR.

3.9. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri *)**

- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						

a) bugetul de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit						
b) bugete locale: (i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat (i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată – prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.						

b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară - prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.

4.8. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 5-a

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3. Conformitatea prezentului act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect..

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
Hotărârea Guvernului nr. 338/2025 privind aprobarea Acordului de finanțare dintre Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest, Agenția pentru Dezvoltare Nord-Est și Banca Europeană de Investiții nr. 81/11.10.2024/ADRSM//155/16.10.2024/ADRNV//7.529/ 17.10.2024/ADRNE, semnat de Banca Europeană de Investiții la 17 octombrie 2024. Prezentul act normativ aprobă Acordul de Aderare, Amendare și Reiterare („Accession, Amendment and Restatement Agreement”) la acordului aprobat prin hotărârea menționată.

5.6. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ: Proiectul prezentului act normativ va fi avizat de Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

6.6. Alte informații

A fost solicitat punctul de vedere al Consiliului Concurenței.

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea prezentului act normativ

Proiectul acestui act normativ se conformează prevederilor art.7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare, având în vedere caracterul de urgență al implementării măsurilor aferente celor șase programe. Aceasta are ca scop evitarea aplicării sancțiunilor prevăzute în Acordul de finanțare menționat anterior, prevenirea efectelor negative asupra nivelului de absorbție cauzate de întârzierile în demararea activităților necesare, precum și garantarea finalizării cu succes a investițiilor realizate de către beneficiarii finali ai instrumentelor financiare. Aprobarea, în cel mai scurt timp posibil, prin Hotărâre de Guvern, a modificării acordului inițial, respectiv a documentului cu titlul “*Accession, Amendment and Restatement Agreement*” este imperios necesară, pentru părțile semnatare și implicit pentru agențiile pentru dezvoltare regională care aderă la acordul de finanțare inițial, semnat în 17 octombrie 2024 (ADR Centru, ADR Sud-Vest Oltenia și ADR Sud-Est), având în vedere următoarele aspecte:

- Interesul public din ce în ce mai ridicat din partea beneficiarilor finali pentru finanțarea și implementarea produselor financiare cofinanțate prin programele regionale;
- Evitarea întârzierii procesului de selecție a intermediarilor financiari în cadrul acordului care vor acorda produsele financiare stabilite în cadrul acordului către destinatarii finali,
- Evitarea riscului de dezangajare a fondurilor alocate și neutilizate până la 31 decembrie 2025, condiționat de plata avansurilor către Administratorul de Fond (BEI).

Astfel, orice întârziere suplimentară poate compromite calendarul de selecție al intermediarilor financiari și poate genera riscuri majore de dezangajare a fondurilor neutilizate până la 31 decembrie 2025. Prin urmare, orice întârziere în implementarea instrumentelor aferente acestor fonduri generează riscuri sistemice și costuri de oportunitate semnificative pentru agențiile pentru dezvoltare regională, părți semnatare ale acordului cu BEI.

Aplicarea prevederilor de la art. 7 alin.(13) din Legea nr. 52/2003, cu modificările ulterioare, pentru aprobarea modificării acordului inițial, respectiv a documentului cu titlul “*Accession, Amendment and Restatement Agreement*” pentru părțile semnare, și, implicit, pentru agențiile care aderă, în conformitate cu prevederile de la art 29¹ alin. (3) din OUG nr. 133/2021, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare, constituie o măsură esențială și urgentă pentru continuarea calendarului asumat în implementarea instrumentelor financiare Platformei multiregionale de investiții.

Proiectul a fost publicat spre consultare publică pe site-ul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene în data de 20.10.2025

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

7.3. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 8- a
Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea prezentului act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ

Nu au fost identificate

8.2. Alte informații

Nu au fost identificate.

Având în vedere cele prezentate, a fost promovat prezentul proiect de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea Acordului de Aderare, Amendare și Reiterare a Acordului de finanțare semnat între Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest, Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est și Banca Europeană de Investiții din data de 17 Octombrie 2024, semnat între Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest, Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia, Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Est și Banca Europeană de Investiții la data de 3 septembrie 2025.

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE

DRAGOȘ - NICOLAE PÎSLARU

Avizatori:

MINISTRUL FINANTELOR

ALEXANDRU NAZARE

MINISTRUL JUSTIȚIEI

RADU MARINESCU